

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

prof. Barbara Kudrycka

DS.6002.1.2012.JM.1

Warszawa, 08 listopada 2012 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) i art. 84 b ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm.), na skutek wniosku Wydziału Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 sierpnia 2012 r., nr MNiSW-DS-6002-4693-18/WA/12, w przedmiocie odmowy nadania Wydziałowi Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego

utrzymuję w mocy ww. decyzję.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 sierpnia 2012 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, działając na podstawie art. 84 b ust. 1 ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym*, zwanej dalej „ustawą”, odmówił nadania statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW) Wydziałowi Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego, zwanemu dalej „Wydziałem”.

W uzasadnieniu Minister podniósł, że w wyniku oceny dokonanej przez Komisję Konkursową, wniosek Wydziału został sklasyfikowany na pierwszym miejscu listy rankingowej w dziedzinie nauk fizycznych, ex aequo z Krakowskim Konsorcjum Naukowym im. M. Smoluchowskiego „Materia – energia – przyszłość”, zwanym dalej „Konsorcjum”. Komisja zastrzegła jednocześnie, że gdyby z powodów wyłącznie formalnych nie było możliwe nadanie statusu KNOW w dziedzinie nauk fizycznych dwóm jednostkom, status ten powinno otrzymać Konsorcjum. Uzasadniając to wskazanie, Komisja scharakteryzowała Konsorcjum jako podmiot wyróżniający się pod względem prowadzonych badań naukowych, opracowanych planów rozwoju naukowego całego tego podmiotu, który jest jednocześnie przykładem możliwości efektywnego wspólnego działania na rzecz realizacji określonych celów naukowych. Okoliczności te, zdaniem Komisji, predestynowały Konsorcjum do uzyskania statusu KNOW w większym stopniu aniżeli Wydział Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Art. 84 b ust. 3 ustawy stanowi, że liczba KNOW w jednym obszarze wiedzy i kształcenia nie może być większa niż 3. W obszarze nauk ścisłych określone zostały trzy dziedziny (nauki matematyczne, fizyczne i chemiczne), a każda z Komisji Konkursowych wskazała podmiot, który powinien otrzymać status KNOW w danej dziedzinie, dlatego

Minister zdecydował o ustanowieniu w roku 2012 tylko po jednym KNOW w każdej z trzech dziedzin nauki określonych dla tego obszaru. Minister podzielając opinię Komisji, jedyny status KNOW w dziedzinie nauk fizycznych przyznał Konsorcjum, co skutkowało odmownymi decyzjami wobec pozostałych podmiotów zgłoszonych do konkursu w dziedzinie tych nauk. W skierowanej do Wydziału decyzji odmownej Minister odniósł się również do zastrzeżeń jednostki dotyczących przebiegu postępowania konkursowego oraz dokumentacji zgromadzonej w jego toku.

Wnioskiem z dnia 12 września 2012 r. Wydział zwrócił się do Ministra o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej negatywną decyzją z dnia 30 sierpnia 2012 r., zarzucając organowi administracji przeprowadzenie postępowania o nadanie statusu KNOW w dziedzinie nauk fizycznych z naruszeniem art. 77 i art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego. W uzasadnieniu Wydział podniósł, że wyjaśnienia pracownika Ministerstwa co do wspólnego prowadzenia studiów doktoranckich (w przypadku podmiotów takich jak centrum naukowe i konsorcjum naukowe) zdecydowały o samodzielnym wystąpieniu Wydziału w konkursie. Zdaniem Wydziału, w ocenie spełniania przez wnioskujące podmioty tego wymogu, sprecyzowanego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie kryteriów, warunków i trybu ubiegania się o nadanie statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (Dz. U. Nr 192, poz. 1142), organ nie był konsekwentny, co skutkowało nierównym traktowaniem podmiotów przystępujących do konkursu. W wyniku takiego działania, według Wydziału, Konsorcjum które nie spełniało warunku prowadzenia wspólnych studiów doktoranckich, otrzymało status KNOW, będącego warunkiem koniecznym aplikacji. Wydział wysunął także supozycję co do możliwego braku obiektywizmu w ocenie wniosku jednego z aplikujących konsorcjów, dokonanej przez członka Komisji prof. Pietro Ubertainiego, ze względu na jego współpracę - w ramach europejskiego projektu INTEGRAL – z Centrum Astronomicznym im. Mikołaja Kopernika, będącym członkiem tego konsorcjum. Także jako przypuszczenie Wydział sformułował zarzuty w zakresie: braku orientacji członków Komisji Konkursowej, w pracach jakiego organu uczestniczą, oraz podstaw prawnych ich funkcjonowania, jak również nieprzeprowadzenia przez Komisję oceny formalnej wniosków i dokonania oceny merytorycznej pod wpływem sugestii przewodniczącego Komisji, prof. Łukasza Turskiego. Wydział odniósł się także krytycznie do sposobu sporządzenia indywidualnej oceny przez prof. Turskiego, do charakteru pisma jednego z członków Komisji Konkursowej - prof. Sushanta Dattagupty - dotyczącego jego indywidualnego rankingu, a nawet do daty wydania decyzji o odmowie nadania Wydziałowi statusu KNOW.

Rozpoznając ponownie sprawę, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego ustalił i zważył, co następuje.

Art. 84 a ustawy wymienia enumeratywnie podmioty, które mogą ubiegać się o status KNOW; należy do nich także konsorcjum naukowe, o którym mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z późn. zm.), jednak warunkiem koniecznym udziału w konkursie takiego podmiotu jest prowadzenie studiów doktoranckich wspólnie z jednostką organizacyjną uczelni. Przepis § 2 ust. 3 pkt. 1 rozporządzenia jest zatem powtórzeniem warunku ustawowego. Podnieść w tym miejscu należy, że w myśl definicji zawartej w art. 2 pkt 12 ustawy o zasadach finansowania nauki - konsorcjum naukowym jest grupa jednostek organizacyjnych, w której skład wchodzi co

najmniej jedna jednostka naukowa oraz co najmniej jeden przedsiębiorca, albo co najmniej dwie jednostki naukowe, podejmująca na podstawie umowy wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania naukowe, prace rozwojowe lub inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych. W pojęciu „jednostki naukowej” mieszczą się podstawowe jednostki organizacyjne uczelni (art. 2 pkt 9 lit. a powołanej ustawy); zatem do konkursu mogą przystąpić także konsorcja z udziałem wyłącznie tych jednostek, albo takich jednostek i innych jednostek naukowych. Zgodnie z opinią przewodniczących Komisji Konkursowych w poszczególnych dziedzinach nauki, w takim przypadku ww. warunek prowadzenia wspólnych studiów doktoranckich uznaje się za spełniony, jeżeli studia doktoranckie są prowadzone wspólnie przez członków konsorcjum, wśród których jest podstawowa jednostka organizacyjna uczelni. Zarzut ze strony Wydziału, jakoby został wprowadzony w błąd co do możliwości zgłoszenia swego udziału w konkursie w ramach konsorcjum utworzonego z instytutem PAN, jest tym bardziej bezpodstawny, że – jak wynika z treści zapytania kierowanego do Ministerstwa – Wydział w tym okresie nie prowadził wspólnych studiów doktoranckich z tym instytutem. Takie konsorcjum istotnie nie zostałoby dopuszczone do udziału w konkursie z przyczyn formalnych. Przytoczony cytat z rankingu końcowego jest opinią wyrażoną przez jednego z członków Komisji, w kontekście pewnych potencjalnych możliwości jakie dawałby Wydziałowi alians ze wspomnianym innym podmiotem, jednak – co niewątpliwe – nie przez pryzmat wymogu co do studiów doktoranckich. Nadmienić należy, że w przypadku Konsorcjum Naukowego im. M. Smoluchowskiego „Materia – energia – przyszłość” studia doktoranckie prowadzone są krzyżowo, tj. wspólnie przez poszczególne jednostki naukowe wchodzące w skład Konsorcjum:

- Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ i Wydział Chemii UJ, wraz z Instytutem Metalurgii i Inżynierii Materiałowej PAN prowadzą wspólnie Środowiskowe Studia Doktoranckie z zakresu inżynierii materiałowej;
- Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH oraz Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera PAN prowadzą wspólnie studia doktoranckie pn. „Krakow Interdisciplinary PhD-Project in Nanoscience and Advanced Nanostructures”;
- Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH, Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego PAN oraz Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera PAN prowadzą wspólnie studia doktoranckie pn. „Zaawansowane Materiały dla Nowoczesnych Technologii i Energetyki Przyszłości”;
- Wydział Chemii UJ i Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera PAN, wraz z Instytutem Farmakologii PAN prowadzą wspólne studia doktoranckie pn. „Nauki molekularne dla medycyny (MOL-MED)”.

Zgodnie z zapisami § 4 ust. 3 rozporządzenia, w skład komisji konkursowej nie mogą wchodzić: pracownicy jednostki, która ubiega się o status KNOW, a także członkowie: Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, Komitetu Polityki Naukowej, Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Rady Narodowego Centrum Nauki, Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów. Niezależnie od faktu, że Minister nie dysponował wiedzą na temat współpracy prof. Ubertainiego z Centrum Astronomicznym im. Mikołaja Kopernika, to podkreślić należy, iż zaangażowanie we współpracę z jednostką ocenianą w zakresie, w jakim wskazuje w swoim wniosku Wydział,

nie stanowi okoliczności wykluczającej danego eksperta z prac Komisji Konkursowej. Należy dodatkowo zaznaczyć, że opinia prof. Ubertiniego była jedną z czterech, które zdecydowały o końcowej liście rankingowej przedstawionej przez Komisję Konkursową, toteż nie może ostać się twierdzenie, że miała przesądzający wpływ na jej kształt.

Wszyscy eksperci (członkowie komisji konkursowych) oceniający wnioski w konkursie otrzymali także pełne informacje w zakresie organizacji samego konkursu oraz kryteriów, zasad i procedury oceny wniosków. Informacje te, w języku polskim i angielskim, zostały przekazane członkom Komisji Konkursowych przez pracowników MNiSW w trakcie trwania procesu oceny. Ponadto, zważywszy na międzynarodowy skład Komisji i wynikającą z tego faktu konieczność współpracy członków Komisji w inny sposób, aniżeli spotkania osobiste, informacje te zostały zamieszczone na platformie internetowej, do której każdy z członków Komisji miał zabezpieczony hasłem dostęp, przy czym procedura dostępu oraz informacje niezbędne do procesu logowania zostały przekazane odrębnie każdemu z członków Komisji. Minister dochował zatem wszelkiej staranności w zakresie informacyjnym dla członków Komisji Konkursowych o konkursie KNOW. Kwestia nazewnictwa Komisji, podnoszona przez Wydział, jest zatem zgoła obojętna, zważywszy dodatkowo na fakt, że i ustawa i rozporządzenie posługują się pojęciem „eksperta” w odniesieniu do członków komisji.

Nawiązując do uwag Wydziału dotyczących rzekomego naruszenia zasad niezależności ocen członków Komisji Konkursowej, należy zaznaczyć, że opinia wyrażona przez prof. Turskiego w piśmie z dnia 28 kwietnia 2012 r. była oceną wstępną przekazaną pozostałym członkom Komisji w ramach roboczych konsultacji. Zgodnie z „Wytycznymi do przeprowadzenia oceny o nadanie statusu KNOW”, przekazanymi wszystkim ekspertom oceniającym wnioski w konkursie, każda komisja mogła wypracować własną metodologię dokonywania oceny wniosków. Ponadto podnieść należy, że indywidualne oceny pozostałych członków Komisji Konkursowej różniły się od opinii prof. Turskiego, a ostateczna lista rankingowa była wynikiem dyskusji i uzgodnień pomiędzy wszystkimi członkami Komisji, co bez poznania rankingów indywidualnych nie byłoby racjonalne. Kwestia częściowej niejawności ww. pisma była już przedmiotem rozważań organu poprzedzającego wydanie decyzji odmawiającej przyznanie statusu KNOW; zauważyć jedynie należy, że Minister nie podziela zastrzeżeń Wydziału, iż część „III The KNOW rules” mogłaby wpłynąć na wiedzę członków Komisji w zakresie obowiązujących zasad konkursu. Nie można bowiem pominąć faktu, że dwóch członków tej Komisji (prof. Lubensky i prof. Ubertini) byli w jej składzie od samego początku jej funkcjonowania, zatem mieli możliwość zapoznania się z tymi zasadami we własnym zakresie, bez konieczności domniemanej ich „wykładni” przez prof. Turskiego, który do Komisji wszedł dopiero w połowie lutego 2012 r. Odnosząc się do zarzutów dotyczących braku czytelności listy rankingowej w przypadku oceny prof. Turskiego, podnieść należy, że mimo opisowego charakteru, treść tego pisma nie pozostawiała wątpliwości co do oceny poszczególnych podmiotów, a Komisja Konkursowa nie miała trudności z wykorzystaniem tak przygotowanej listy w procesie tworzenia końcowego rankingu.

Zgodnie z § 8 i 9 rozporządzenia, ocena formalna dokonywana jest przez Komisję Konkursową, a następnie jej członkowie przeprowadzają ocenę merytoryczną wniosków; do tego etapu kwalifikowane są tylko te wnioski, które pozytywnie przeszły ocenę formalną. Fakt, że Komisja Konkursowa podjęła się oceny merytorycznej wszystkich wniosków, które wpłynęły do Ministerstwa w dziedzinie nauk fizycznych świadczy, że zostały one uprzednio zaakceptowane pod względem formalnym, zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu.

Nadmienić należy, że nie zawiera ono wymogu odrębnego dokumentowania prawidłowości wniosku od strony formalnej.

Kwestia datowania pisma prof. Dattagupty dotyczącego jego indywidualnego rankingu była już przedmiotem rozważań organu w uzasadnieniu decyzji z dnia 30 sierpnia 2012 r. Ponownie zatem stwierdzić należy, że dokument ten jest jedynie formalnym zapisem i powtórzeniem opinii prof. Dattagupty, przygotowanej przez niego przed datą rozstrzygnięcia konkursu KNOW oraz przekazanej pozostałym członkom Komisji Konkursowej drogą elektroniczną. Jak podniesiono bowiem wyżej – skład narodowościowy członków Komisji determinował tryb ich współpracy i kontaktów w sprawach związanych z konkursem; przeważała forma pośrednia (np. wymiana korespondencji mailowej). W takiej formie wyraził swoje stanowisko prof. Dattagupta przed sporządzeniem rankingu ostatecznego. Treść rankingu indywidualnego tego eksperta nie budziła wątpliwości w dacie rozstrzygnięcia o przyznaniu statusu KNOW w dziedzinie nauk fizycznych. Oczekiwanie na przesłanie przez prof. Dattaguptę formalnego zapisu wyrażonej wcześniej opinii było także powodem późniejszego wydania decyzji o odmowie nadania Wydziałowi statusu KNOW. Zauważyć bowiem należy, że formuła konkursu nie daje Ministrowi możliwości kontroli tej części postępowania od strony merytorycznej, a jedynie z uwagi na dochowanie wymogów formalnych; zgodnie bowiem z art. 84 b ust. 4 ustawy konkurs przeprowadza Komisja, a Minister nadaje status KNOW podmiotom wyłonionym w konkursie.

W świetle przytoczonych okoliczności – Minister uznał, że postępowanie w przedmiocie nadania statusu KNOW w dziedzinie nauk fizycznych zostało przeprowadzone starannie, z zachowaniem zasad konkursu, a podniesione przez Wydział zarzuty są niezasadne. Z tych względów – orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie

Na decyzję przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się za pośrednictwem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

Otrzymują:

- Wydział Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego
- a/a